

սի շրջանակ մը չորս հասարակ թելով կամ բարակ գաւազաններով զատուած հաւասար հեռաւորութեամբ, թելերուն վերի ծայրը վերին շրջանակին տակ մէկ մէկ ալ խորշ պէտք է շինել, կամ թէ թելերուն վերի մասը տուփերու մէջ ծածկել. այն ծածկած մասերուն վրայ պէտք է անցընել ամէն մէկին տաս տաս հատ մանր գնտակներ. խորշերուն տակը պէտք է ծակ ըլլայ որ բացուի փակուի և ուղած ատենդ պզտի գնտակները թելերուն վրայ վեր վար քաշուի։

Եւ չորս խորշերս ձախ կողմէն երթալով դէպ 'ի աջ, առջինն է տուփ միաւորի, երկրորդը տասնաւորի, երրորդը հարիւրաւորի, չորրորդը հազարաւորի։

Արաւետը տղոց պիտի իմացընէ որ ձախ կողմէն սկսեալ առջի սիւնակին վրայ իյնող գնտակները միաւոր թիւերը կը նշանակեն՝ մէկէն ինչուան ինը. այսպէս ալ երկրորդ սիւնակին վրայ իյնողները կը ցուցընեն տասնաւոր թիւերը ինչուան իննըսուն, և թէ նոյն է՝ միաւորի սիւնակին վրայ տասը գնտակ ձգելը, և տասնաւորին սիւնակին վրայ մէկ հատ մը, վասն զի տասնաւորի սիւնակին մէկ գնտակը, միաւորի սիւնակին տասը գնտակը կ'աժէ, նոյնպէս ալ հասկըցընել հարիւրաւորին և հազարաւորին ուժը։

Եւս սորվեցընելով, օրինակի համար երբոր ուղէ վարպետը կարդացընել տղոց այս տարուանս 1849 թիւը՝ կը ձգէ միաւորի սիւնակին վրայ իր խորշէն ինը գնտակ, տասնաւորի սիւնակին վրայ անոր խորշէն չորս հատ, հարիւրաւորին վրայ ութը, հազարաւորին վրայ մէկ. առանկով տղաքը զուարճանալով և գրեթէ խաղալով թիւ կարդալ կը սորվին. և քանի որ մտքերնին բացուի և վարժին՝ գործւոյն սիւնակներն ալ կրնան աւելնալ՝ երկայն թիւեր ալ կարդալու համար։

Իսկ թէ որ մէկը այս գործւոյն աւելի պարզն ալ կ'ուզէ՝ ձախ ձեռքը բանայ բութ մատը ամփոփելով ափին մէջ, գործին ձեւացաւ. վերջը աջ ձեռքին երկու մատովն ալ օղակներ առնու գրնտակներու տեղ՝ և վերի ըսած կանոնով

անցընէ ձախ ձեռքին չորս տնկած մատներուն վրայ, ու մանր տղոց սորվեցընէ։

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

Եւրոպայի տէր։

ԵՍՔԻՂԻՍ անուանի յոյն բանաստեղծը՝ պզտիկուց աւելի զինուորական վիճակի սէր ձգեր էր, որով մէկ քանի պատերազմներու մէջ ալ մտաւ ու քաջութեամբը շատ հռչակուեցաւ։ Բայց վերջը ան ասորի թողնելով բանաստեղծութեան ետեւէ եղաւ, որ աւելի բնութեանն ալ յարմար էր, որով անոր մէջ գերազանցեց և երևելի եղերեղական բանաստեղծ եղաւ։ Եւրիկայ ամբաստանեցաւ թէ իր գրուածոցը մէջ ուղիղ բարոյական սկզբանց դէմ բան գրած ըլլայ. անոր համար ատենն կանչուեցաւ և աղէկ մը քննուելէն վերջը որոշեցին որ քարկոծուի։ Երբոր սահմանեալ օրը եկաւ որ պիտի քարկոծուէր՝ դահիճները բռնեցին զինքը ու բերին կեցուցին այն հրապարակը՝ ուր տեղ շատ անգամ զարմացուցեր էր Եւրիկայի ժողովուրդը իրեն անուանի թատերգութիւններովը։

Վիտուն և առաքինի մարդիկ կ'ողբային անոր մահուանը վրայ, բայց հասարակ ժողովուրդը կ'ուզէր որ շուտով կատարուի դատականքը։ Եւրիկայ երբ որ տեսաւ թէ դահիճները պատրաստուեցան քարկոծելու, «Ուրեմն պիտի մեռնիմ ըստ, այսպիսի վատահաճ բաւ տանջանքով մը», Եւրիկայ չմնտաւ իր եղբայրը վազեց հասաւ անոր քով. «Վի՛չ մը կեցիք, ըստ, ո՛վ Եւրիկայի, ու մտիք ըրէք ինձի։ Երբոր Վսեղքսէս հարիւր հազար զօրքով Յունաց վրայ վազեց, յայտնի է որ ամէնքնիս ահով դողով սարսափեցանք, բայց ան տասը հազար մարդը ո՛վ ոտքի վրայ հանեց, որոնք կամք իրենց կեանքը դրին հայրենեաց ազատութեան համար, կամ յաղթել և կամ

